

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évfolyamra 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyitási cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

K. KÖZLÖNY

1865-dik évi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.

Félévre . . . 6 „

Évnegyedre . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középutcazi könyvkereskedésébe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Az oláh metropolitaság a szerbek közt.

Vulovár, január 15.

Az új metropolitaság felállításával régen várt kedves újvi ajándékot nyert az erdélyi olátság-nak görög keleti egyházhoz tartozó része; hanem az újvi ajándéknak kevésbé örvendenek az ide való szerbek, s nem igen tudnak megbarátkozni az avar járó hozomány azon eszméjével, hogy a szerintök kizárólagosan nemzeti vagyonnak tartott tőkéből különvált hitokonaikkal meg is osztozzanak; ha gondolták is, hogy ilyes valami lehet, inkább hitték, hogy a bukóvini püspök nem pedig Schaguna báró lesz az új érsek; most azonban, midőn a legfelsőbb császári határozat tudva van, nem igen törődnek avval, hogy miért Schaguna, s miért nem Hartmán ur?

Most már sokkal inkább az enyim és tiéd kérdése foglalkoztatja s előre lehet tudni, hogy a karloviczi nemzeti gyűlésen e két kis kérdés felett heves szaváltások kerülnek elő.

A szerbek azt mondják, hogy a megosztandó vagyon buzgó őseik által alapított nemzeti tőke, s így nem is csuda, ha az új testvér kedvéért, ki különben is tőlük elszakadt, éppen nem készek megosztani.

A karloviczi congressustól várják a papság fizetésének szabályozását; ugyanis ezéba van véve a püspökök, kolostorok és papok kezén levő egyházi vagyont nemzeti adminisztráció alá vonni s e helyett az illetőknek állásukhoz mért nem nagy, de tisztességes fizetést adni. Ez eszme kivételének, miként mondják, a mostani pátriárka is barátja; de ő inkább is lehet, kivált midőn kivételesen minden mostani jövedelmét és vagyonát saját kezéin hagyják.

Hallottam, hogy a szeremi kolostorokban levő kalugyerek (keleti egyházhoz tartozó barátok) nem igen őrmest mondanak le jövedelmükről, a kilátásban levő 200 frtnyi fizetésért — s természetesen is, mert a kezükön levő sok szőlő, még több jó borral fizet, a szeremi borok pedig jóságukért keresettek!

A megyékben levő papságot a lelkek száma szerint fizetnék, a mostani kisebb megyéket egygyé kapcsolva. A nagyobb ekkleziáknak pedig, hol most egy pap van, a népesség szerint kettőt vagy hármat adnának. E változásnak a kisebb helységeken levő papok szintén örvendenek, hanem a népesebb megyékben levők mostani jövedelmük s a lehető 600—800 frtnyi fizetés közti bézagot érezni fogják.

A nép e rendszerrel nyerni fog, mert legalább a papság önkénye alól kiszabadul s nem történnek többé olyan esetek, hogy midőn a házasságok a paphoz mennek, ez azok vagyonossága szerint szabja meg a 20 vagy 30 frtnyi esketési díjt. Gondolná az ember, hogy aztán ilyenkor az illetők panaszkodhatnának, de mind egy, mert a reverende kivágja magát azon kontóval, hogy bizony az illető imádkozni se tud, s ő csak ingyen 5—6 hétig nem taníthatja; ezt a paraszt előre tudja, s csak hogy az imádkozás terhétől menekedjék s kedves élete párját is mielebb hához vihesse, inkább lovát is eladja, hogy a kívánt díjt letegyje.

Az itt való szerb papok miveltségi tekintetben ott állanak, hol az erdélyi oláh papok, különben a nép által elég tiszteletben tartanak, s uton utfélen kezeiket oszokolják. A czélabavett újabb rendszer nyomán papnöveldeiket is másként rendezték, s ki értelességi vizsgát nem tesz, ezután pap nem lehet.

Végül, minthogy a Dunaparton lakom, e jó szomszédokról meg kell emlékezni; ő, már t. i. a Duna, itt e télen még nem volt befagyva, s miután már is esős lanya idők van, úgy látszik, hogy be se fagy; megemlítém, mert egyedül ő választja el Magyarországtól; jó szomszédnak írtam, mert nem számítva hajójának egyszer másszori nagy

hánykodását; békén megtíri azon szolgálmat, hogy birtokán bárki átesőnkézzék a tulparton levő Bács-megyébe, s így lehet aztán, hogy ugyanazon egy órában Magyarhon- s a tán hozzá tartozó Slavonia földjén is járhat az ember.

K. Bedő Albert.

Kolozsvár, január 20.

(H. S.) A „Hermannstädter Zeitung“ nem akarja elismerni azon tételünk alaposságát, miszerint a magyar alkotmány a haladó korszellem hatása alatt századokon át oly módon fejlődött, hogy rendre felölelé mind azon elveket, melyeknek a civilisatio szempontjai érvényt követeltek.

Azt mondja, hogy „a magyar alkotmány-nak európai elvekkel való tulajdonképpii gazdagodása csak 1848-ból datálódik, s ez is nem annyira a civilisatio kora iránti hódolatból, mint inkább azért történt, hogy a nép megnyeressék az Auszriától való elszakadás terveinek.“

Szörnyű pozitív tagadás, s még pozitívabb gyanúsítás!

De mit ér a pusztá tagadás, s mit különösen az ildomtalán ráfogás csak ugy oda-dobva valakinek a szeme közé, mintha csak arról volna szó, hogy megdöbentsük, zavarba hozzuk, nem pedig meggyőzzük egymást!

Czikkiró, kit mi valóban sok joggal vádolhatnánk, a „Bange machen“ fogalmában feltalált menedék használatával, bármily pozitív, s bármily nagyhangzatu ellenállítások is a fenébbiek, nem ismeri kötelességének azokat komolyan indokolni.

Ez — a dolog valódi állását tekintve — bajos is volna neki, jóllehet azon kényelmes helyzetben van, hogy fesztelenebbül bocsátkozhatik a legkényesebb kérdés tárgyalásába is, míg nekünk ugyancsak meg kell rágnunk a tollat, hogy magunkat kiméletlen támadásai ellen védhessük.

De mi — ha arról van szó, hogy a késztyűt fölvegyük — talán nem is szorultunk arra, hogy a visszatörlés drasticus hangján feleljünk meg magunkért. S ha felelünk is, nem azért tesszük, hogy a falra borsót hányjunk, a szerecsent fehérre mossuk; megengesztelni azon gyűlöletet, melynélfogva a „Herm. Ztg.“ hasábjain mindent, a mi magyar, határozottan kicsinyelve s akár kell, akár nem, elítélve látunk, hasztalan törekvés lenne; hanemhát a pusztá negatív és súlyos ráfogás illetékességét kötelességünk visszautasítani, s ha e, nézetünk szerint, nem csekély horderejű eszme körüli további tanulmányainkat és észleléseinket érvényesíteni kívánjuk, nem hisszük, hogy haszon nélküli törekvés körében vászlalók csekély képességünkét.

Tegyük fel tehát tollunkra a kellő sordinet, s ha meg nem téríthetjük is ellenfelünket, legalább nyugtassuk meg önmagunkat aziránt, hogy a magyar alkotmány-nak a korszellem haladásával lehetőleg párhuzamban történt fokontenti fejlődésére vonatkozó állításunk nem foglal magába valamely erőszakolt követelést, általa nem hízeltünk önmagunknak csak egy üres bókka.

Nem tudjuk egész bizonyossággal, hogy a „Herm. Ztg.“ mit ért „európai elvek“ alatt? Azon elveket-e, a melyeknek befolyása alatt, a nagy Németország annyira apró államra szagatva, a 32 milliónyi ősgerman faj egy korhadt eszméket érvényesítő szövetség sorvasztó ölében valóban részvétgerjesztő tehetetlenség-re van kárhoztatva? Azon elveket-e, a melyeknek uralma alatt a bureaucratismus e nemzet lethargicus közönyével szemben már a régi időkben oly buján felvirágozott, olyanira a maga teljességében kifejlődött, hogy például Churmainzban 318,066 lakossággal szemben a hivatalnokok serge a mult században 5100 egyént foglalt magába, ide nem számítva a katonatiszteket, iskolatanítókat és városi hivatalnokokat, ugy hogy minden 16-dik felnőtt egyén a többinek költségét élt? Nem ismerjük a mainzi állam monographiáját, nem újabbkori statistikáját, s ha valjon a gyönyörűséges aránylat ma áll-e, nem tudjuk. De bizonyos, hogy az a „Herm. Ztg.“ mai „Sachsenland“-jában körülbelül szintén fölfedezhető lenne. Ennélfogva e lap fogalma az „európai elvek“ körül méltán gyanusnak tetszhetik előttünk, s tekintve azon

viszonyokat, melyek a német nemzet hozzá méltóbb politikai fejlődésének mindeddig újat állak, melyek a németegység nagy eszméjét a közszellem ernyedtsége folytán csak mint elérhetlen utópiát huzcolják át egyik korból a másikba, bizonyára nem irigyelhetjük azon nemzeti önértéket, a melylyel valaki akár Szebenből, akár Frankfurthól arra hivatkozhatnék, hogy imé milyen szépen ölelte fel a bundesverfassung az európai elveket, imé ez európai elvek érvényesítése által a polgári szabadság mily irigylendő boldog állapotát gyökerezteté meg hazájában a német nemzet, mely ma is szomorúan éneklé néhai tinnepelt költője dalát: „Wo ist des deutschen Vaterland?“ (hol van a német hazája?) azaz: keresi, de nem találja, s ez az oka, hogy tizezerenként vándorol ki Amerikába, mi több hazát keres és hazát talál — a „barbar“ magyarok hazájában!

Akárki mit beszél, a magyar mindig miveltségre törő, s a szabadsággért küzdő nemzet volt és — hiszszük — mindig az is lesz; államot alkotott alkotmányos elveken oly korban, midőn ez alapelvek világrészeinknek még csak egy pontján vergődhetek érvényre; s mi őseinknek nemcsak történelmi jelentőségű fegyvertényei által a harez mezején, hanem a polgári szabadság és jóllét békés fejlődését biztosító elvek küzdelmének terén is kiérdemelt koszorúira szint-egy jogos elégtétel érzetével hivatkozhatunk minden oly vád ellenében, mintha mi csak tegnapi ébredtünk volna arra, hogy a világ halad.

A magyar nemesebb erkölcsi ösztönöket s bizonyos tekintetben kész nemzeti miveltséget hozott magával ősi hazájából, Ázsiából, „az emberi miveltség bölcséséből“, s nines nagyobb balgaság és nevétségesebb hiúság, mint a melylyel némely felfuvalkodott, elfogult német majdnem azt praetendálja, hogy ma is tigris- és farkasbörbe öltöznék, „lőhússal és kanczatejjel“ táplálkoznánk, s „nomad“ életet élénk, ha nem jönnek vala hazánkba missionariusaik; nines, a melylyel némely pennarágó sógor ugyszólva azt követeli, hogy tulajdonképp ok hozták be hozzánk a polgári miveltség nemes magvait, ok life-roltak hozzánk „európai elvek“-et, a melyekkel aztán 1848-ban csakugyan mi is gazdagítottuk ősi „rozszant“ alkotmányunkat.

Mit akar a „Herm. Ztg.“ publicistája? Honnan számítja az európai elvek keletkezését? A franciaia forradalom vérkeresztségétől-e? 1789 legyen-e a datum? Legyen! De a magyar alkotmány ekkor már sok századokon át szentesített intézmény vala, kész alap, legalább is kész keret, a melybe hogy azonnal nem illesztettünk be akkor minden, véres fölvel kiemelkedett democat elvet, egy osztrák lap legkevésbébbé vetheti nekünk szemünkre, ha végire jár, hogy minő okok folytak be arra, hogy a tulajdonosai által a világot mondhatni sarkából felforgatni akaró democratia zászlója Magyarországra határain fenakadjon.

Engedje meg nekünk a „Herm. Ztg.“ — mert tény az! — hogy a magyar alkotmány, kivéve az angolt, Európa legrégebbi alkotmánya, s már magában azon körülmény, hogy ily elvek szerint osztoztok be állam-szerkezetünket, teremték polgári intézményeket, fejleszték társadalmi életet, bizonyára nem arra mutat, hogy a kaczagányos magyar nemzet közszelleme obscur nézetek körében szunyadozott volna, mint ez Európa legtöbb nemzeténél történt; hanem örökre becsületére fog válni nemzetünknek, hogy saját jobb ösztöne, s kétségkívül magával hozott erkölcsi irányu hagyományai befolyása alatt, az állam s a jog fogalma körül hamarabb és önkénytel el fogadta a civilisatio szempontjait, s e tekintetben olyanira megelőzte magát a derék germán fajt is.

A magyar alkotmány datuma se nem 1789, se nem 1848, se nem 1860 s a mi fejlődésének történetét illeti, csak nem fogja valaki a régi stadiumokat, a fokozatos vivmányokat, az alkotmányos elvek mai fejlettebb szempontjából mereven kicsinyelni, az akkori koroszmék és korviszonyok tekintetbevétele nélkül! Annyi lenne ez, mint szem-rehányni nemzetünknek, s elmaradottnak, barbárnak nevezni, hogy miért nem használt Armstrong-ágyut, Lefauchaux-puskát még a

régi harezí korban, még a puszkapor feltalálása előtt!

Elég az, hogy a magyar alkotmány oly korban, midőn Európában mondhatni mindenütt a legkeményebb absolutismus jármában görnyedeztek a népek, s a mindenható autocratia hatalmával szemben a nemzetjog eszméjével az öntudatlan alattvalók álmodni se mertek; ez a mi lengett alkotmányunk tényleg létrejött, s a magyar hazájában oly társadalmat teremtett, a hol a korona és nemzet jogai, a törvényhozó-, végrehajtó- és bírói hatalom köre és módja határozottan körülírva gyakoroltatott, a hol a szabad állam és szabad egyház elve — melylyel sok helytt csak ma kezdenek tisztába jöni — de facto érvényesítették; államjog, egyházjog, nemzetjog lassanként kifejlődött, rendre beillesztetett alkotmányunkba.

Ha ez alkotmány határozottan, mondhatni kizárólag aristocraticus szellemű volt, s a kiváltságok korában nem rugaszkodhatott a mai democatikus elvek s teoriák magas színvonaláig, ez természetes. Mondtuk, hogy nem szűgyen nekünk, ha Armstrong-ágyut nem használnak még a puszkapor feltalálása előtt.

De, ha az „európai elvek“ fogalma a „Herm. Ztg.“-nál nemcsak a bureaucratismus és hivatalnoki democratia eszméjével rokonul, hanem netalán a franciaia forradalom által a világra kiszórt tízes eszmékben kiforrott elveket szentesíti, hogy ezek a magyar nemzet közszellemére semmi hatással ne lettek volna, hogy azokkal 1848-ban nem annyira azok iránti hódolatból, mint inkább Auszriától való elszakadást érzelő titkos fondorlat miatt gazdagítottuk volna alkotmányunkat, oly állítás, melyet csak attól várhatunk, ki vagy egy általában nem tanulmányozta politikai történelmünket II. József korától fogva a mai napig, s csak ugy vaktában nekivág egy pusztán tagadó állításával, vagy szántszándékosan ignorál tényeket, s haszontalan kötekedésben találja örömet.

Akár így, akár úgy — ám lássa ellenfelünk minő indokok vezérlik — pillantsunk vissza egy kissé az újabb kor történetére is, s folytassuk tanulmányunkat — a jövő cikkekben.

A porosz király trónbeszéde.

(Vége.)

A bányászat megszabadítva a terhes korlátoktól, megtönyebbitve az adózásban, s az eladási módok szaporítása által előmozdítva, örvendetes lendületet nyert.

Egy általános bányatörvény fog önök vizsgálata alá bocsátatni, melynek czéja az, hogy a bányászat jogi viszonyait szabályozza.

Tengeri kikötőink kereskedelme érdekében a háboru tartamára kibocsátott rendelet, a rindkivüli lobogó díjakat illetőleg, utólagos jóváhagyás végett szintén önök elé fog terjesztetui.

Sikerült kormányomnak elháritani azon akadályokat, melyek a német várn-egyletnek az egyezkedés idején tuli fenállását veszélylyel fenyegeték. Az ő Felségének, a franciaia császárnak kormányával kötött szerződések minden egyesületi kormány megegyezését megnyerték, s a várn-egyleti szerződések némely tapasztalás igazolta változtatásokkal megújítottak. Ezen szerződések, valamint egy várn szövetségeseink részéről követelt kívánalmakat illetőleg Franciaországgal utólagosan történt egyezkedés önök beleegyezése végett elé fog terjesztetui.

Az azon szerződések folytán a bajor és szász kormányokkal egyetértőleg a mindkét részről forgalmi viszonyok könnyítését és előmozdítását ille-gőleg Auszriával kezdett alkudozások nem sokára eredménnyel kecsgetnek.

E szerint azon mű, mely a Franciaországgal való szerződések által 1862. augusztusban megkezdett, s melynek kivitele azóta mind kormányom mind ő Felsége a franciaia császára kormányára által egyenlő kintartással előmozdított, oly befejezéshez közel, mely a kereskedésnek sok tekintetben szabadabb mozgást engedett, s a szomszéd nemzetek barátságos viszonyai iránt jóllétök közös fejlődése következtében új kezességet nyújt.

Nem emlékezhetem meg hadseregem tetteiről a nélkül, hogy abba egyszersmind az osztrák seregrel való hasonló örömteljes és szíves elismerést is bele ne foglaljam. A mint a két sereg harc-oszai mint fegyverestársak a háboron megosztottak, ugy a két udvart a béállott bonyodalmakkal

szemben szoros szövetség fűzte össze, melynek biztos és tartós alapja az én, és felséges szövetségem német érzelmeiben volt. Ezen érzelmeiben és a szerződés iránti hűségben van azon kötelek fenntartásának kezessége, mely a német államokat körül övezi, s számukra a szövetség védelmét biztosítja.

A Dániával kötött béke visszadta Németországnak pürös északi határait, s visszaadta nekik a lehetőséget, hogy nemzeti életünkben élénk részt vegyenek.

Politikának feladata leendő ezen vívmányt oly intézmények által biztosítani, melyek azon határok védelmének becsületbeli köteleességét részünkre megkönnyítik, s a hercegségeket oly helyzetbe juttatják, hogy gazdag tehetőségeiket a közös háza számára és tengeri erejének valamint anyagi érdekeinek előmozdítására hatásosan értékesíthessék.

Ezen jogos követelések fenntartása mellett igyekezni fogok azoknak beteljesítését minden alapos követelésekkel, úgy az országéival mint a fejedelmekével összehangozni.

Én tehát, hogy a vita alatt levő jogi kérdések megítélésében biztos alapot legyen, koronám ügyéseit hivatásukhoz képest véleményezésére felfelkötöttem. Jogszertű meggyőződésöm s országom iránti köteleseim vezetendek engem azon törekvésben, hogy magas szövetségemmel érdekezem, a kivel az alatt a hercegségek birtoklásában s a rendes kormányzat gondjaiban osztozom.

Öszinte megelégedésemre szolgál, hogy a háborus zavarok a legszűkebb körre szorítottak, s azon közellevő veszélyek, melyek abból az európai békére származhattak volna, elbírattak.

A Dániával való diplomáciai összeköttetés helyreállítása meg van kezdve, s mint erősen hiszem, ki fognak fejlődni azon barátságos és kölcsönös előleget viszonyok, melyek oly igen megfelelnek e két ország természetesen érdekeinek.

Semmi más hatalomhoz való viszonyai semmiképpen sem zavartattak meg, s folyvást a legszerekesebbek és legörvendesebbek.

Uram! Forró kívánságom, hogy azon ellenkezés, mely az utóbbi években kormányom és a képviselőház között fennállt, kiegyenlítessék.

A legközelebbi mult nagy fontosságú eseményei bizonyosan előmozdították azt, hogy a sereg javított szervezete szükségességét, a mely egy diadallal viselt háboruban jónak bizonyult, s az a fölöli nézeteket tisztába hozták.

El vagyok határozva, hogy azon jogokat, melyeket az alkotmány-alkotmány az ország képviselőténak nyújt, ezután is tisztelem és védem. De ha Poroszország önállását, s az európai államok közt őt megillető hatalmi állást meg akarja tartani, kormányának szilárdnak és erősnek kell lenni, s az ország képviselőtével nem juthat másként egyetértésre, mint oly hadseregi intézmény fenntartása mellett, a mely a háza védelméről és biztonságáról kezeskedik.

Egész életem Poroszországnak s becsületének van szentelve.

Nem kétkedem rajta, hogy hasonló cél levén önök szemel előtt, meg fogják az utat találni arra, hogy kormányommal kiegyezzenek, s önök munkája áldás lesz a házra.

Kül- és belföldi levelezés.

Pest, január 15.

Te barátom mindig titkos örömmel nézted, ha nem valami szerencsétlenség okozta keserűség szállt meg, mivel tudad, hogy ilyenkor egyik szemem sírni szokott, a másik meg nevet s ajkaimról nem fogy ki a keserű humor, a néha csipős, azonban sokszor találó élcs. A keserűség meg volna most is, de humor? Hja barátom ez olyan dolog, mint mikor az égen egy váratlanul egy tűnő fék felleg jelen meg; ebből mindig fényes villámok susorognak elő, aztán lehet kis vihar is tör ki, hanem az hamar elvonul s utána ragyogóan süt fel a nap, szebb, sötétebb a vizek kékje, zöldebb a fák lombozata, mosolygóbb az egész természet, a lég is átlátszóbb s illatterhelte; hanem ha olyan életeged mint az enyim most, ha egyforma, homályos, nehéz köd vesz körül ránehezítve tödödre, szivedre, honnan vedd az öröm, akár a keserű humor ama hangjait, a melyek mégis némi életkedv s érdekeltésről tanuskodnak? Oh igen, ha egy kedves szempár, a mely a közelből, vagy ha az nem lehet, tehát a távolból meleg sugarait ránk lövelve a körülöttünk levő szürke ködöt megfényesítene! de hizeleghetek-e magamnak a val, avagy ha e szempár tekintete el is téved néha hozzám, fénye nem lett-e hideg csillagfény, mely gyújtani, melegíteni nem akar? Ilyes gondolatok támadnak agyunkban, ha rideg, magányos életet folytatunk, a melyet a hiúság s dicsvágy kápráztató pyrotechnicus tüze már nem bír többé fényessé tenni. Ilyenkor idilli életre vágyunk s oda jütünk vissza, hol ábrándainkkal 20—22 éves korunkban voltunk. A különbség csak a szenirozásban fekszik; akkor kis kunyhóra vágytunk zúgó tengerparton, vagy ős rengeteg közepette, most egyszerű csöndes lakra, melynek tűzhelyén a szeretet tűze világítja s melegítve folyton lángoljon. Természetesen e szép, s talán nem valósíthatlan ábránd mindig megújul, s a családi élet szép világába visszatérésre ösztönöz, ha barátaink között egy oly boldog házast látunk, minő Vadnay

Károly, ki szintoly szép, mint szelleműs fiatal nejét már felhozta, s kinek háza a boldogság zajtalan kis szigete készült lenni, itt a nagy város zajló életének közepette. Vadnay méltán elmondhatja: „Ha van mennyország már a földön, azt egyedül két szív szeretete alkothatja meg a család-élet keretében“, a ki pedig ezt elmondja, annak nagyon szép ez a világ.

De te fővárosi levelet, nem ábránd variatio-kat vársz tőlem. Lépjünk ki tehát a kedves házból, e vonzó eszmekörből, s tekintsünk körül, vegyük szemügyre a nagyvárosi életet, a melyen a kedélyek nyomottsága s a pénzihiány még most farsangban is meglátszik.

A farsang tulajdonképpen ma küszöb be az első redout bálra, ma kezdi uralmát a vígság mosolygó, könnyű tündére, kinek oldala mellett csörgő sapkás bohóc ugrál, s kinek lépteit Bunkó szellemként, lapasuló erszényű apák haraga kíséri. No de e sötét kísértet csak a bójtben lesz észrevehető, most csak a vidámság tündérét látják a mulatni vágyók. És ez jól van így, a mit sajnálók csak az, hogy miért nem tartozhatom én is ez örvendők közzé. A mai redout-bál bizonyosan jól fog kiütni, a fényes termek zsufolóság meglelnek, s a páholyok sem fognak üresen maradni, dacára annak, hogy egy páholyért egy estvére 25 frt méreg drága ár. Zenekar kettő lesz, egyik Pischinger és Ellenbogen, a másik Sárközi vezetése mellett. A dalidó díszességéről kezeskedik az is, hogy csak báli öltözékben szabad belépni.

E dalidóról majd bővebben, addig lépünk be a cirkusba, a színházban egy sem levén semmi új-donság, kivéve az, hogy Hofbauer Zsófiának felmondottak, a mi elég bosszantó.

Suhr circusba sok tekintetben messze, mögötte áll a Renczének, nincsenek oly szép lovai, oly kitűnő clownek, hanem gymnastái: a három Mariani testvér fölülmulhatlan, olyan lovassai is kitűnők, s az oroszlan szelidítő Hermann tultesz Bättin.

Mint értesültünk, a „Hazánk“ adni fogja Hermann képét az oroszlanokkal. Ezen élénk illusztrált lap általán mindent elkövet, hogy kiérdemelje azon részvétet, a melyben a közönség részesít. Tartalma változatos, s illustratioi számról, számra mind szebbek. Szükség is van nálunk oly ismeretterjesztő lapokra, minő ez és a „Vasárnapi Újság“, csak is ezek utján levén a közönség komolyabb olvasmányhoz szoktatható. E cél leg könnyűben ez író-társunk szeme előtt is, ki a bójtben irodalmi, tudományos és művészeti felolvasásokat szándékozik rendezni az írói segély-egylet javára. Az eszme az írók és tudósok között már is népszerűvé vált, vajha azzá lenne a közönség előtt is.

A lapok iránti érdekltség ez évben emelkedőben van, s ezt több lap azzal igyekszik viszonozni, hogy újult erővel fogott ez évi pályafutásához. Így a „Családi-kör“ oly díszes kiállásban jelenik meg, hogy bármely külföldi divatlap versenyre kelhet; az „Ország tükre“ sem akar a többi illusztrált lapok mögött maradni. A „Bolond Miská“nak meg azon jó ötlete jött, hogy Schredtert megelőzőleg kiadja az akademia tagjainak arcképét. No szegény Miska ezért meggyűl nekad a bajod!

Még irhatnék az országgyűlésről, természet-tudományi társulatról, dalárdáról stb. stb., de egyszerre sok lesz a jóból, azt tehát holnapra hagyom.

Arad, dec. 11.

A világ legnagyobb horderejű tárgya a politikáról hallgatni fogok, ezt becses lapja avatottabb tollu íróra bizván; s hazánk politikai életéről sem fogok sokat írni, mert mit írni akarnék az nem létezik, s mi létezik azt leírni nem kell, elég tudni, hogy létezik! E pár sorból tehát láthatja ön, hogy politikai életünk pang, az itt-ott elszort hírlapi hírek a legközelebb beállandó szervezés iránt nem izgatják fel a kedélyeket, csupán két különböző véleményét kelte fel, melyek együtt véve egy dilemmát képeznek: vagy létre jön a szervezés, s akkor a jelenlegi kivételes állapot megszüntetése ad grecas calendas el van napolva, vagy a közel jövőben össze fog hivatni a hongyülés, s ekkor nem lehet a szervezést létesíteni. Ennyi volt mindössze is hatása e híreknek, s ezzel elaludt minden, s mi hallgatunk s remélve várunk tovább is, hisz a türelem, mely bár egykor nem volt kizárólagos tulajdona népünknek, most a legközelebb lefolyt mult tűzpróbája által annyira edződött, hogy ha még addig tartand is, meddig tartott, már nem fogunk kétségbeesni! Tartománygyűlésünk, mint önöknek, nincs s ellennézetek a különféle rétegek között sem igen gyakoriak, bár tagadhatlan, hogy itt ott egy-két tulbuzgó idegen nemzetiségű „magyar háza gyermeke“ nem éppen érzi és fogja fel hivatását úgy mint azt kellene, de hol nem találunk a legszebb bánati búzában is itt-ott egy pár szem konkolyt; de azért a búza mégis bánati, s faja nemes!

Politikai hallgatagságunkkal ellenkezőleg társadalmi életünk pezseg; van jeles kaszinók, hol az értelmiség rendesen összegyűl eszmecsere s olykor-olykor pár órai szórakozásra; e kaszinó már sok szép eszmének megfogalmazási és kiviteli helye volt; van színházunk, nem ugyan a miénk, hanem egyik polgártársunk tulajdona, de a most keletkezésben levő színház pártoló bizottmány létrejötté után a miénk leendő egészen; de nem csak szin-

háznak, hanem színészeink is vannak Szilágyi Béla igazgatása alatt; van továbbá, vagy ezt talán legelő is kellett volna emlitenem, van mint mondám jeles dalárdánk. Megbocsát ön ez epithetokért, mely talán némi önzésnek látszik lenni azért, mert miénk; de pedig éppen nem az, mert mint tudva van ez vivta ki a mult évi pécsi országos dallánepély alkalmával az egri nevet, s a legközelebb lefolyt hóban itt hangversenyzett legjeles hazai hegedűstink Reményi is, a handversenyében közre működött dalárdáról elismerőleg szölet, sőt megtsiztelve érezte magát, midőn a dalárda neki az okmányt átadta, melylyel ő tiszteletbeli taggá választott. Van még ezenkívül nekünk sok mindenféle társadalmi egyetletnek, mint például tűzoltó, keletkezésben van az iparosok segély-egylet és temetkezési egylet; lehetne még real tanodánk is, ez iránt régebben, főleg pedig a mult évben szakavatott s tüzetes eszmecserek váltattak az itteni helyi lapban, s már-már remény volt, hogy létesül; de mint látszik az illetők, talán a nervus rerum biányában elejték vagy legalább megpihenték ez annyira égető szükségű eszme létesítését.

Sz. Udvarhely jan. 15.

Nem szándékunk ágyuval verebet löni; de a „Kolozsvári Közlöny“ udvarhelyszéki levelezőjének Sz. Udvarhelyről az 5-ik számban közölt ingerkedő és gúnyolódó tudósítását nem hagyhatjuk szó nélkül.

Méltóztatik levelező ur gúnyt űzni abból, hogy hetenként kétszer törvényes kérdések felett vitakozásokat tartunk, s a nélkül, hogy valaha meghallgatta volna, rá fogja, hogy mi ott §§ ok felett vitakozunk. Ez magában sem volna bazaarálás, mert a törvény tudományunk s általában a tudásnak nincs bazaarúsága; de vitakozunk mi ott titulusok és articulások felett is, és azon hitben élünk, hogy nemzetünknek többet használunk, ha tanulunk valamit, mintha dorbézolnánk.

Különben legyen neki az ő hite szerint. Honny soi qui mal y pense!

Többen.

Hazai intézetek.

A nemzeti színház ügyében tartott közgyűlésen a jegyzői jelentés folytatása és vége.

II. A tavalyi közgyűlés elébe adott jelentésből kitűnik, hogy a részvény hátralék akkor is 11,660 frt 88 krt tett o. é., ehhez járult még az 1864-dik év végeig 3,215 frt 65 kr o. é. úgy, hogy az összes hátralék tett 14,876 frt 53 krt o. é.; e nagy mennyiségű hátralékból a meggett gyakori szorgatások és felszólítások után is csak 2,9970 frt 68 kr gyűlt be, úgy, hogy kiszámítván azok részvény tartozásait is, kik részvényeiket nagyobb alapítvány tételével törlesztetnek kívánták tekinteni, a mi együtt 530 frt 25 krt teszen o. é.; továbbá leszámítván a felvehetetlené vált és így a hátralékok sorából kitörült 1,577 frt részvényt tartozást, mégis még mindég 9,798 frt 65 kr o. é. van hátralékban; továbbá a magány kötelezvényileg tett, de még be nem váltott adakozások is a 9,000 frtot feljűlműlják, és ez annál sajnosabb, mivel éppen most felelte nagy szüksége volna az alapnak ezen jelentékeny összegekre, miután az eddigi építkezés az adakozásokból begyűlt összeget nagy részben már felemészette, és a felkelési pénzalap nem levén elkölthető a további teendőkre alig maradt 17 vagy kedvező esetben 20 ezer forint, és így azon összegben kívül, melyet a színházi adakozási pénzalap fedezhet, a kitűzött ideai építés létesítésére még mintegy 19,000 frt, legjobb esetben pedig legalább 16,000 frt szükségeltetik, melyet a színházi választmány a további adakozásokból és páholyjog engedélyezéséből vél fedezhetni. Megjegyzendő továbbá, hogy a színház-alap kiadásai tetemesen szaporodtak, miután most már a színházat megváltozott állásához képest nagyobb értékben kell tűz ellen biztosítani, és így a biztosítási díj még egyszer annyit, mint az eddigi; szaporodott továbbá a kiadás azzal, hogy az új gépezet állandósága és czélszerű kezelése csak úgy levén remélhető, ha szakértő gépészre bizatik, kénytelen volt a színházi választmány egy állandó gépmesteri állomást jelentékeny fizetés mellett rendszerezíteni; a költségek tehát naponta szaporodnak, és így az alap minden fillérére vajmi nagy szükség van.

Vége nem teheti a színházi választmány, hogy ez alkalommal elismerését ne említsé Kolozsvár szabad királyi város azon hazafias ajándokát, mely szerint a színház fűthetővé tételére 20 hosszú öl tűzfának évenkénti adását — már ez évtől kezdődőleg — jövőre biztosítani sziveskedett, mely fa-mennyiség az évi szükségletet csaknem egészen felel; ezen ajánlat egy újabb bizonyosága Kolozsvár lelkes közönsége mindenkori áldozatkészségének, s köteletségének ismeri a színházi választmány ezért a tisztelt közgyűlés előtt is a nem városnak köszönetet mondani.

Ebből áll az, miről az orsz. szinh. választmány a tisztelt közgyűlést értesíteni kívánta.

Nemzeti színház. Január 18. „Nabugodonozor“ op. 4 felv. Verdítől. A mai előadással színészeink bebizonyították, hogy csak addig fordítanak kellő gondot és figyelmet az operai előadások-

ra, míg valamely opera egyszer színrekerül, másodszori s későbbi előadását már sokkal könnyebben veszik, holott épp a többszöri előadás után kellene sikeresebben előadnia. Igazolja ez állításunkat az, hogy Odrin kívül a főszerepeket egyik szereplő sem töltte be még egy sem, mint a mult előadás alkalmával. Odrít, mint jűtalmazottat, a szép számu közönség tartalmas koszorukkal s a rokonszennnek azon nyilvánulásával fogadta, melyet ő valóban meg is érdemel; mai szerepe — a főpap — hangjában fekszik, s azt oly kifejező érzéssel s helyes felfogással énekelte, hogy nem mondunk nagyot, ha azt állítjuk, hogy e szerepet szinpadunkon szebben énekelni nem hallottuk. Nabuccot Institoris, Fenena Konti Fanni énekelte; mindkettőről csak ismételteljük multkor tett megjegyzéseinket. Mi tiszteltük Konti Fanni buzgalmit, de ha nem hangjához illő szerepet énekel, természetesen a siker rovására fog esni. Fenena magas mezzo sopran s ezt szinpadunkon csak Dalnoki Róza kisasszony énekelheti, egy altistánó e szerep éneklésével csak buzgalmat tanusithat. A harmadik felvonásban Nabucco és Fenena közti duót ma kihagyták; a zenekar kivált a nyitányt nagyon bágyadtan játszta.

Jan. 19. „Essex“ Laube szép szomorujátéka. Az est dicsősége elvitázhatlanul Mándokit (Essex) és Ujfalsinét (Erzsébet királyné) illeti. Mindketten váratlanul lepték meg a közönséget, dacára annak, hogy nem először láttuk őket szép sikerrel működni. A közönség Essex és Erzsébet közötti nagy jelenetet, midőn a királyné megalazza a grótot, zajos tapsalfogadta. Rutland grófnet R. Tükés Emilia játszta. Lord Burleigh Gyulaicak jellemző szerepei közé tartozik. Közép számu közönség.

Jan. 20-án „Sevillai borbély.“ Rossini kedves zenéjű operája adatott. Institorisnak (Figaro), könnyű és eleven játéka dicsőretet érdemel, e szerep egyik legjobb szerepe. Dalnoki Róza ki a szerepre méltó Rósiná volt, énekével folytonos haladást tanusit, az éneklezke alatti „csalogánydalok“ at igen szépen énekelte; többször megtapsolták. Fektér (Almaviva) nehezkes és sok helyt tisztatlan coloraturájával nem nagy hatást idézett elő. Tóthfalusi (Basilio) és főleg Albisi (Bartolo) elemőkben voltak. A maiboz hasonló jókedvet s eleveniséget óhajtanánk kifejtve látni más operai előadásokban is. Az igazgatóságot figyelmeztetjük, hogy legyen tekintettel a páros számu bérlőkre is; ez opera kétszer került elő e szinidény alatt, s mindkétyszer a páros számu bérlőkre esett. Ezen Follinus ur a tudvalevő okokból segíthetne.

Jan. 21. „Rákoczi fogsága.“

Jan. 22. „Orpheus“ Offenbach operette. Az est dicsősége ma is csaknem kizárólagosan a Szabó Pepié, ki valódi éltető lelke az opereteknek. Egyedül is képes betölteni a szinpadot, melyen annyi rationnel mozog, hogy szeretőik eltanulhatni töle néhány pályatársával. A színház zsufolóság megtelt.

Különfélék.

— A városi tánczterem haszonbérlei Zsigmond és Biasini urak február 7-re zártkörű tánczvizalmat rendeznek, mely az egykor oly kedves jogász-bálokot helyettesíti. A beletpi jegyek egyesek és családok részére osztályozvák az előbbiek ára 2, az utóbbiaké 4 forint. Belépti jegyek febr. 6- és 7-én d. e. 9 óratól 12-ig Zsigmond Elek behidutczai házában vásárolhatók.

— A helybeli iparos olvasó-egylet könyvtára gyarapítására február hó 4-re a városi tánczteremben zártkörű tánczvizalmat rendez. Ezen jóra való egylet, a mely négy forint évi részvény után több hírlapot jartat, jó szállást tart tekeaszttal s más társas játékeszközökkel ellátva, ezen kívül könyvtárát is évenként gyarapítja, valóban méltó arra, hogy a honfi buzgalom is járuljon filléreivel gyarapítására. Egy néhány lelkes és műveltebb műiparos tartja ez egyletet vállain, mert hisz tudva van, hogy társadalmunk e rétegében a szellemi érdekeknek még erős propaganda kell. Terjedjen az ismeret és nemesebb időtöltés műiparosaink körében, erős és fontos tényezői ők hazánknak, s műveltségük nagyon fogja emelni nemzeti művelődésünk hévmérőjét.

+ Follinusné asszony a hosszú elvonultság után holnap Birchfeiffernek „Gyűrtü“ című szinműben fog fellépni.

+ A hét érdekesebb eseményei közé tartozik Marusi Szilárd urnak szinpadunkon tett kísérlete „Angolosan“ című vígjátékban. A közönség érdekeltéssel várta a fellépést, s Marusi ur elég szép sikerrel felelt meg a köz figyelem s várakozásnak. Megjelenését a közönség tapsokkal fogadta, melyet az eléggé biztos és feszletlen játéka teljesen ki is érdemelt. Ha a hírek — mely sokszor csal — hitelt lehet adni, M. urnak második kísérlete „Hamlet“ lesz, melyben a czimszerepet játszta.

+ Beküldetett szerkesztőségünkhez a „Nővendékek lapja“ című nevelési lap előleges programja. A legnagyobb örömmel üdvözöljük e vállalatot, mely serdülő ifjúságunknak kíván nemesebb időtöltést szerezni. A lap, ha jól vagyunk értesülve, april elsőjén kezd meg pályafutását, s egész évi előfizetési ára csak 5 forint lesz, tehát oly parányi ár, melyet bizonyára egyik szűlő sem fog sokalni akkor, midőn gyermeke szív- és lélek-

világa nemesítéséről van szó. A szerkesztőség eddigelő is a legkitünőbb szakférfiak közreműködését nyerte meg, mint például Berde Áron, Gáspár János, Kriza János, Nagy Péter, Indali Péter, Páll Ferencz, Demeter Sándor és másokat, kiknek neve a legnagyobb kegyesség, hogy a vállalat hasznos, üdvös leendő, s régen érzett hiányt pótol.

— A Reichsrathnak az erdélyi vasút ügyében működő bizottsága Grosz képviselőnek Steffens képviselő által jobbitott indítványa folytán abban állapodott meg, miképp a bizottság elhatározza az arad-álvínzi vonal subventiója jóváhagyását, e tételre nézve a kormány-előterjesztményt fontolóra veszi és ajánlja a házának, miképp a kormányhoz azon kívánatot intéz, hogy az ezen vonal folytatásáról Kolozsvár, Brassó és Szécheny felé, tekintettel a szomszéd államok vaspályájához való csatlakozásra, a szükséges előmunkálatokat hajtsa végre, s arról a reichsrathba adjon előterjesztvényt. Az arad-álvínzi-k-felhárvári vonal folytatásának elhatározása addig nyílt kérdésnek hagyatott, míg a kormány egy újabb előterjesztés készítése iránti felszólításnak eleget teend.

— Egyik pesti levelezőnk írja: Itt valami deleges álmu asszonyt jósolgat az Európa szállodában; eddig az egészet csak charlataneriának tekinték, de mióta egy embernek megjövendölte, hogy a közlebbi sorshuzás alkalmával nyerni fog, s valósult, kezd nagy birre s biteire szert tenni. Azóta sűrűn veszik igénybe oraculumát. A nemzeti színháznál altisztánó krízis áll be; Hofbauer Zsófia, kit mostanában hanggyengüléssel vádolnak, megváltik a pesti közönségtől. Ugy szintén a kolozsvári vendégszerepléséről ismert N. Huber Ida is, kinél szerényebb igényű prima donnát nebezen szerez sem Radnothfáy ur, sem Csepreghi ur. Alkalmoszerűleg megjegyezni nem felesleges, hogy jól tennének az intézet élén álló hivatalnokok, ha az igazgatásban kevesebb absolutismust s a közönség jogos kívánalmait iránt több respectust tanúsítanának. Az itteni színészek között a kolozsvári színházi nyilvános pályázat elmaradása következtében azon hír terjedt el, hogy a kolozsvári nemzeti színházat a választmány vette át, s ennek következtében több jeles művész és művésznő, kik az itteni színházi intrigával jól laktak, hajlandónak nyilatkoztak Kolozsvárra menni. (Nem vette még át a választmány, de a jó tagokat jó szívet látjuk, mert kivált a drámai személyzet kiegészítésére ugyancsak nagy szükség van. Szerk.) Időjárásunk oly tavaszias, hogy a gözősök a tiszta Dunán már megkezdék közlekedésüket. A typhus terjedését is e lágy idő okozza. Végül, ha collegám a politikus levelező meg nem haragszik, kifejezem, hogy egy igen illetékes helyt az országgyűlés július 1-sőre leendő mulhatatlan egybehívását erősíték, melylyel sokan kapcsolatba akarják hozni azon esetet, hogy az országgyűlés több corypheusa egyszerre 10 évre kötött szerződést szálásra.

T. K.

— A „Debatte“ fölhívja a reichsrath pénzügyi bizottságát, törülje ki a költségvetésből azt a 95,000 frtot, mely a magyarországi protestánsok egyházi ügyeire van kitéve. A magyarországi protestánsok, ugymond a nevezett lap, mind a patenst, mind a megajánlott 95,000 frtot elutasították; e pénzből tehát legfőkébb a patens részére összetehozott 18 egyház superintendensének 4000 frtnyi fizetését lehet a költségvetésben meghagyni.

— Azon nyelvügyi rendeletet, mely a nemzetiségek tárgyában folytatott tanácskozások alapján kibocsátandó vala, s melyben határozott volt, hogy mindenkinnek azon nyelven adassék ki országserzte az ítélet, a melyen keresetét beadta, mint az „I. T.“-nak Bécsből írják, nem hirdetik ki s egyelőre elejtették.

— (Egy szerkesztőnk szenvedési Galicziában.) Lesniowska asszony, a „Nowiny ze swiata“ kiadó-nője a „Przeglad“ szerkesztőjéhez nyílt levelet intézett, melyből a következőket említi: „A „Nowiny“ nek voltak ugyan pörvei, de nem nyomtatott el, s ennek dacára sem adhatom ki, mert nincs pénzem, így pártolják nálunk a lapokat. Az ugy is kis számú előfizetők fele a második félre adós, s további előfizetőkre nem is gondolhatni. Mit kezdjek most? Valóban a fogság, (melybe közelebb lépek) kedvesebb s édesebb nekem, mint a nemzet ügyei iránti részvétlenség, mert ez ügyeket mindenütt, de különösen nálunk szenteknek kellenek tartani.

— A „Debatte“ a hivatalos statisztikai közleményekből kimutatja, hogy Magyarország a lajtán tuli tartományokhoz képest túl terhelve van. Im az adatok, 1862-ben a birodalom népessége 36,267,648 lélekre ment. Magyarország (Erdélyre, Horvát- és Tótországban és a Határőrvidéken kívül) tíz millió 452,406 lakossal bírt. Az osztrák német-szláv-olasz-tartományok pedig 21,740,912 lakossal. Tehát az arány ugy áll, mint 100 a 285-hez; holott a népesség aránya csak 100 a 207-hez. Tehát a német-szláv-olasz tartományokban sokkal számosabb a hivatalnok, azaz Magyarország a lajtántuli hivatalnokok aránytalan részét is fizeti. Mégis a kevesebb számú magyarországi hivatalnok-kar többet végez, mert 1862-ben a bevezetett pörök statisztikája így

áll: az osztrák tartományokban írásbeli pör 11,806, szóbeli 60,096, sommás pör 167,668; Magyarországon írásbeli 6,232, szóbeli 32,713, sommás pör 120,574. A hivatalnok fizetésére nézve az arány ellenben meg van fordítva. Az nd. korlátnokság budgetje 1862-ben 12,570,000 frtot tett. Ellenben az államminister budgetje 31,648,000, az igazságügyminister budgetje 925,000 millióra ment. Tehát a 100 a 207-hez mért népességi arányhoz s a magyar korlátnokság budgetjéhez képest az állam- és igazságügyministerium budgetjének összesen csak 25 millióra kellene menni. E helyett azonban 40 perezenttel többet igényel. Ha tehát a ministerium ugy gazdálkodnék Austriában is, mint Magyarországon, 15 milliót azonnal megtakaríthatna. Továbbá Magyarországon 105 város van olyan, mely törvényszéki költségeit maga fizeti, s nem igényli az állam pénzárt (a bélyeg-adó azonban innen is csak egy foly be, mint onnan). A cikk vége a pénzügyi hivatalnokok aránytalan számáról szól.

— Különb Augusta porosz királyné pártolása mellett egy általános nemzetközi kiállítás rendeznek a mező, erdő, és kert-gazdaság terményeiből s az idetartozó gépekből s eszközökből. A Kiállítás máj. 15-re lesz megnyitandó. A központi bizottság, mely e hirt velünk előlegesen tudatta, megígérte a fizetesz programmi melőbbi megkülönböztetést is, mit annak idejében olvasóinkkal ismertetni fogunk.

Politikai hírek.

Angolország. A „Times“ szerint az egyesült államok alkotmánya nevezetes változásokon fog átmenni, arról levén szó, hogy hivatalnok ne lehessen a congressus tagja. Egy törvényjavaslat ment át már a bizottság tárgyalásán: melyszerint a végrehajtó hatalom főhivatalnokai, köztük az állam titkár és fő államügyész ítéssel bírnia a képviselőházban s részt vennie a szakmájokat illető tárgyak megvitatásában. E főhivatalnokok aztán tartoznának az írásban bejelentett kérdésekre feleletet adni. E törvényjavaslat alapérve az, hogy a végrehajtó hatalmat a törvényhozásban megillető befolyás legyen nyíltan megállapítva és ne gyakorolhatassék alattamas utat. A City lapnak nincsenek ellenére e javítások, csak azt csodálja, hogy éppen Lincoln változtat az eddigi eljárás, holott az rá nézve nagyon kedvezőnek bizonyult.

A „Morn. Post.“ a badsereg leszállást taglaló cikkében azt mondja, hogy a francziák császára eddigéleg nem fejezhetett le, most azonban már látja, hogy ellenségei ki vannak merítve, s hogy a békés politika lehetséges. A „Morn. P.“ reméli, hogy Poroszország is le fog fejekezni. A „Morn. Herald“ a déli államok híj pártolójá, azt mondja, hogy Savannah bevételé igen jelentéktelen eredmény: mert Savannah nem nagyobb mint Dover s nem fontosabb az egyesült államokra nézve, mint Dover Nagy-Britanniára nézve.

Londonban, a f. hó elején, a 3 védhatalom képviselői közt tartott értekezletben elhatározott, hogy Görögországban egy új kormányzat föllállításának előmozdítása, s annak nagyon súlyos áldozatoktól fölmentése végett a görög kormány 4 éven át a garantírozó hatalmaknak semmit sem tartozik visszafizetni adósságából.

Russel gróf nagyon meg van elégedve a spanyol kormány St.-Domingo odahagyását tárgyzó határozatával. Az összes angol sajtó szintén tetszéssel üdvözlé ezen rendszabályt, s a „Times“ kijelenti, hogy ha Spanyolország elégtelen ezen rendszabálylyal, ez onnan van, mivel nem ismeri azon hatást, melyet az Európában idézett elő. Szerinte már számos évek óta nem jelentetett Madridból oly tény, mely a spanyol kormánynak s népek enyire becsületére válnék. Csak arról nem elmékedik egyetlen whig- vagy tory közlőny sem, ha valjon nem válnék-e az angol kormány és nép becsületére Gibraltar kiűritése.

A tory párt főbb tagjainak egy legközelebbi értekezletében elhatározott, hogy a jövő télészakban a kormány ellen semmi komoly megtámadás sem fog történni. Az új parlamenti választásoknak jövő ősszel kellettén történniök, a tory párt minden erejét ezen alkalomra akarja fönntartani. Disraeli kijelenti, hogy ő szinte kizárólag a vallási kérdésekről fog szólni.

A Sydneiből érkezett legutóbbi tudósítások constatirozzák, hogy N.-Britannia azon ténye, miszerint vonakodik véget vetni a deportáltak Ausztráliába küldetésének, élénk föllundulást okozott a ben-szülött lakosságnál, s ama tartomány legtekintélyesebb lapjai azon aggodalmukat fejezik ki, miszerint ezen határozat komoly összeütközések kütféjvé lehetend, az anyaország s a gyarmat közt.

A londoni politikai körökben már foglalkodni kezdenek a legközelebbi parlament télészakkal. A budget alkalmából már is komoly bírálatok keletkeznek a lefegyverkezésbeni túlzás ellen, s ezen bírálatok a sajtóban is viszhangra találnak. Többek közt a „Globe“ e tekintetben igen határozottan nyilatkozik. „Angolország“, ugymond, „nem szándékozik cselekvési osztályrészéről lemondani azon külbonyodalmakban, melyek érdekeit érintik. A szent szövetség rendszere, s Bright s Cobden tulbékés tanai közt van egy oly középút, melyen politikánkunk haladnia kell.“ Ezen lap végül kijelenti, hogy minden eshetőségre késznek kell állani.

Franciaország. Páris, jan. 17. A „France“ folyvást nagyon szeliden lép föl a papi igazságok ellenében. Mint igazi vallásos és társadalmi tant üdvözli mai számában pater Hyacinthe elvét, ki előadásai egyikében azon meggyőződést fejezte ki, hogy a tagadás korszaka nemsokára le fog járni, és bekövetkezik re a nagy diadalnak ideje; minélfogva a jövőre kell nézni, mely életbe vezetend stb. Egyebek közt ezeket mondja:

„A mi dicső korszakunk — ezt ismételve mondom — előtűnt és nem mögöttünk van! A világ egyik szélétől a másikig mindenütt erre mutat a népek ösztöne, s valamennyi nagy katolikus gondolkozó ennek hirdetője. Csak egyet idézve is, és pedig azt, a kinek orthodoxiája szigorú, de Maistre grófot, késznek kell lennünk egy nagy vallási és társadalmi újjászületésre, mely a világot átalakítandó lesz, a mint már egy ízben átalakult volt a kereszténység által.“

Hir szerint a külügyér két erélyes sürgönyt küldött a római követhez, tiltakozván a szent szék tulságos követelése ellen. Szó volt arról is, hogy a császár a február 13-ra összehívott törvényhozó gyűlés illetékességi körét megszorítja, azonban illetékes körökben tudni vélik, hogy az 1863 nov. 24-ki rendelet teljes érvényben maradj.

Páris, jan. 19. Hire szállong, hogy Franciaország a kath. hatalmakhoz körjegyzéket intézett, melyben a feletti örömet fejezi ki, hogy mindnyája oly egyenlő nézeteket nyilvánítnak az encyclicára vonatkozólag. Holnap a „Const.“ egy cikket fog közölni, melyben sajnálattal lesz a püspöki kar indulatoskodása fölemlítve, s a közvélemény józan eszű magaviselete dicsőreleg fog elismertetni.

A Poroszország és Austria közti területesere itt élénk figyelem tárgya. Eddigéleg ugyan még nem történt diplomatiái kezdezősködés, és folyvást tartozkodó állást mutatnak, de azért nagy éberséggel kísérik a két német nagyhatalom közti alkudozásokat. Természetesen ezektől függ, vajlon elhatározandja-e magát Franciaország kilépni tartozkodó állásából. Franciaország állítólag nem nézne nyugodtan a kérdés oly elintézését, minek következtében mindkét hatalom területi állása változást szenvedne. Az egyházi mozgalom csüdesülni kezd; az encyclica védői kezdenek visszavonulni, s a püspökök többsége a mérséklet és törvényesség felé hajlik.

Olaszország. Turin, jan. 15. Politikai kormánykörökben itt még egyre remélik, hogy Spanyolország azonnal elismeri az olasz királyságot, a mint az átköltözés megtörténik az új székvárosba. Lamarmora ministerelnök a napokban Madridba küldte Marliani szenator, ki sokáig lakott Spanyolországban, s több a királyné környezetéhez tartozó egyénellel bizalmas érintkezésben van. Ugy látszik, ezen küldetés feladata, legalább a tért ki- pihatólni.

A kormány aggodalmas figyelemmel utánozza a francia kormány eljárását az encyclica kihirdetését illetőleg, s már itt is találkoztott egy főpap, Marchetti, ki az encyclicát a kir. exequatur nélkül kihirdette, mely tettéért 20 frank bírságban elmarasztaltott. A szabadelvű sajtó azon része, a mely még ragaszkodik a Cavour által felállított „szabad egyház szabad államban“ elvhez, nagyon megitközött ezen eljárás felett, s a papáság számára követeli ugyanazon vélemény-szabadságot, melyet a sajtó követel és ki is vívott magának.

Olaszországban mindenütt meetingek szervezettek a vallási szervezetek megszüntetése végett; azonban az e tárgy iránt jelentett törvényjavaslat, mint mondják, a folyó évben nem fog a parlament elé terjesztetni.

Németország. A terület-csere kérdésében a bécsi „Presse“ nek ezt írják Berlinből: „Mig az európai sajtó számos vezérékben, levélben stb. tárgyalja a porosz-osztrák sürgönyváltást, a kormány annexionisták rendkívüli buzgósággal foglalkoznak ezen tárggyal. A félhivatalosak mint a hivatalosan sugalmazottak ugy regisztrálják itteni politikai körökben a compensatio iránti osztrák javaslatot, mint a bécsi kabinet elvileges engedelményt az annexio kérdésében. A bécsi magas ellen követelést nem ugy tekintik a porosz annexionisták, mint diplomatiái fogást, hanem mint természetes követelést, mit jól meg kell fontolni. A feudalis nagyhatalmi annexionisták nem félnek annyira a porosz terület átengedésétől, mint azon szabadelvűek, kik a hercegeket bekebelezni akarják. A feudalisták ezt mondják: „Az osztrák ellenkövetelés minden esetre tulságos. Mi azt hittük, hogy valami katonai conventio vagy pénzbeli kárpótlás kielégítendi Ausztria kívánatait. Ugy látszik azonban, hogy az osztrák kormány visszautasította ezen ajánlatokat, s most csak azon alternativa áll előttünk: terület-átengedés vagy háboru...“ A feudalis annexionisták ez által értésül adják, mintha az osztrák területi követelések már formulázva volnának, s hogy a vonal Zittanból Czenstochaba, Hirschberg, Schweidnitz, Briegen át, ki volna jelölve. Ezen kath. terület fontossága épp oly szembeötlő Ausztriára nézve, mint a hercegeket bekebelezésének szükségére Poroszországra nézve. Ez német csere, mely a külföldet nem érdekli, s az égető kérdést vér, vas és pénz nélkül oldja meg.“

A bécsi „Presse“ gunyosan jegyzi meg e levélre: „Az új határ e szerint kész, legalább a

papíron, Austria és Poroszország közt. Gratulálunk.“

A bécsi „Presse“ által közölt osztrák-porosz jegyzékek fölleplezésének kronikájához, még következőket közöl az „A. Allgem. Ztg.“, szint ugy vissza akarná helyezni a föllebentett fátvót: „A földog az, miszerint Poroszország egy időben (már késsü őszszel) a hercegeket legezelszerűbb megoldását azok forma szerinti bekebelezése alakjában állítja fel egy Bécsbe intézett nyilatkozatában, s hogy Austria egy Károlyi gróf által Bismarckhoz — nem mint a „Presse“ ben hibásan állítatik a királyhoz — intézett nyilatkozatban az e tárgy feletti értekezést csak azon esetre ismerte el elfogadhatónak, ha Ausztriának szintén ajánlatik azzal felérhető német területi nagyobbodása, a mi kétségkívül csak Sziciliában kerestethetett volna. De mondjuk ki egyenesen, miszerint Austria viszonynyilatkozatát ugy kell felfogni, miszerint teljesíthetetlen föltételek akart Poroszországnak kitűzni, s ezáltal a bekebelezési vágyat elenyésztetni. Ugy is magyarázta azt Bismarck mindjárt az első pillanatban, mert a legközelebbi sürgönyben már szóval sem említett ama combinatio; hanem legelőször pendített meg abban a hercegeket önálló államná alakítása.

Spanyolország. Madridban azt állítják, hogy a kormány legközelebb felfüggesztett egy oly csapatkúldést, melynek 15-kén kellett volna St. Domingóba elindíttatnia. Ezen rendszabály általános helyeslésre talál.

A „Correspondencia“ azt állítja, hogy az egyházi batóság rendeletéből az encyclica febr. 2-kán Spanyolország összes templomaiban föl fog olvastatni.

A „Pueblo“ szerint a spanyol püspöki kar már megkezdé az encyclica közzétételét, ezen jelentékeny szavakat tevének annak eleje: „Igen komoly, s igen fontos.“

Amerika. A „Cour. des États-Unis“ teljesen alaptalannak nyilváníja a new-yorki lapok azon közlését, mintha a mexicói császárság annectálni akarná ama területet, melyet a Honduras partjain, Yucatanban az angol gyarmatok tartanak megszállva. A „World“ statistica a jelenleg fegyverben álló sereget az északiak részén 500,000, s a déliekén 250,000 főre számítja. Az unionisták Hardee hadtestének visszavonulását elvágni ügyekeznek, annak a Broad-folyamhoz megérkezése előtt. Nashvillei sürgönyök azt állítják, hogy Hood még nem kelt át a Tennessee folyamon; az unionisticus ágyu-naszádok gátolják az átkelést. Egy tetemes expeditió — Granger parancsnoksága alatt — gyorsan nyomul elő Mobile felé. A déli lapok azt kívánják, hogy Lee a conföderált seregek parancsnokává neveztesék ki.

New-Yorkból folyó hó 5 ről kelt tudósítások szerint, azon hir szárnyal, hogy Porter admiral hajóhada Wilmingtonból elindult. Thomas tábornok előnyomult. Petersburgnál kísérlet történt a Datchgapcsatorna megnyitása iránt, mely azonban meghiúsult. Hirszerint Fessenden s Seward ministerek lemondtak volna. Savannah lakosainak egy meetingje Georgiának az éjszakhözti csatlakozása mellett nyilatkozott.

Ujabb. Varsó, jan. 18. Felsőbb katonai körökben arról beszélnek, hogy jövő tavasszal az orosz czár, a porosz király és az osztrák császár találkozni fognak. Egész esendben, nagy katonai szemlékre tesznek előkészületeket. Trepow egy előkelő egyéniségnek ny nyilatkozott, hogy a legtvólabb tartományokba internált lengyelek is nemsokára haza bocsáttatnak.

— Bécs, jan. 22. A ministerium, a pénzügyi bizottságny lezállítási javaslatát, bizonyos előzetes kérdések felvilágosításával hozza kapcsolatba. Valószínű, hogy a birodalmi tanács a rendelkezési alapra kívánt 500,000 frtot megtagadja.

A „Botschafter“ nek írják az orosz határról, hogy olasz és lengyel menekültek betörési kísérleteket akartak tenni, de a hatóság előre értesülve meggátolta e veszedelmes szándékat.

— Páris, jan. 20. Bizonyos, hogy a császárné beleegyezésével Napoleon hercege venné át a regenséget, ha a császárral valami emberi dolog talána történni, a kinek egysége egyebant túrhétönök látszik, mert tegnapi vadászott, ma a színházba jelent meg.

— London, jan. 20. A királyné, hir szerint személyesen nyítja meg a parlamentet.

— Berlin, jan. 21. A király ma hozságerkezett a ma reggel Bécsből visszazérkezett Frigyes Károly herceggel s Moltke tábornokkal. A „Bör. H.“ szerint, Bécsben katonai tanácskozások tartattak a császár elnöklete alatt s a porosz hg és Moltke tábornokon kívül Crenneville gr. tábornok hadsegéde és Hess tábornagy vettek részt; egy olaszországi háboru eshetőségeiről lett volna szó.

— Bécs, jan. 23. A képviselőház mai ülésében Giskra indítványozza, hogy Plenen ministernek az utóbbi ülésben tett nyilatkozatát illetőleg, neveztesék ki egy bizottságot.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE január. 20-kán 1865.

Table with columns for 'Államadóság', 'Záloglevelek', 'Földtehermentesítési kötelezvények', 'Sorsjegyek', 'Elsőbbségi kötvények', 'Részvények', 'Váltók (devisek) három hónapra', and 'Pénzmekek'. It lists various financial instruments and their market values.

Á t n é z é s e
a kolozsvári levél- és szekérposta indulásának s érkezésének.
Indul a levélposta:
Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
Erkezik a levélposta:
Magyarhon- és külföldről, név szerint: Bécsből, Pestről, Kassáról, Szegedről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2-3 óra tájban.

A Biasini gyorskocsi indul:
Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton dél 11 órakor.
Erdélyi piaci árak:
Beszterce január. 17. 324 — 180 — 180 — 64 — 240 10
Tiszta búza. 20. 334 200-180 200-197 98-92 286 13
Rozs. 17. 250-250 140-140 — 90-70 180-170 12
Árpa. 14. 348-338 200-180 — 130-120 150-140 11
Zab. 19. 380-378 212-200 — 100 244 10
Török-búza. 19. 360-330 240-220 — 120-100 160-156 11
Marhabús fontja. 23. 250-230 140-130 — 100-90 160-140 12

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

Sz. 1561. 1864. (19) (3-3)
jogi.
Árverési hirdetmény.
Nemes Aranyosszék törvényszékétől ezennel közhírré tétetik, miszerént folyó év február hava 22 én reggeli 10 órakor a törvényszék irodájában Intzédi Samuclé, szül. Mohai Katalin hagyatéka...

IZIDORA DALAIBOL.
A kolozsvári jótékony nő-egylet javára. Ára 60 kr.
Diszkiadás 1 fnt 60 kr.
Kelet tündérvilága vagy Száif Züliázán szultán.
Arab rége. Aly bey után fordította Orbán Balázs. Két rész egy kötetben kötve 2 fnt. Diszkiadás, 4 könyvmatu képpel, 3 fnt.
Történelmi gyöngyök.
Gyűjtés betűrendes sorba raká Kiss Mihály, unitárius esperes és árkosi pap Ara kemény kötésben 1 fnt 60 kr.
Erdély a rómaiak alatt.
Kútfők nyomán írta Wass József, kegyes szerzetbeli áldor, gymnasiumi tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja. Az Erdélyi MuzemEgylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Erdély térképével. Ára 1 fnt 50 kr. oszt. értékben.
Zsigmondy Vilmos. Bányatan. Kiváló tekintettel a Kőszénbányászatra, a kutatás, fúrászat, s az ártézi kútak. Ábrákkal ára 4 fnt.

(14) (2-4)
Figyelmeztetés
a gazdaközönséghez.
Alólt tisztelettel jelentem a t. cz. gazdaközönségnek, hogy tavaszi szükséges gépeiket minél előbb rendeljek meg, hogy a kellő időben szolgálhassak, (mivel nagy mennyiségben készen nem tarthatok) ugyanint Vidats-féle ekék, váltó-ekék, kapáló, töltőgató, vető gépek, szoró vagy sorba vető-többféle exstirpatorok, sorhuzók, szoró és szelölő rosták, lóhajtó göpelyek egy, két és négy lóerőre, cséplőgépek bármely minta szerint. Felvállalok továbbá mindenféle fa- és vas-munkákat illendő áron, valamint malom-munka igazításokat. A munka jószágáról egy évig kezeskedem. A megrendeléseknél 1/3 rész foglaló előre beküldendő. Ertekezhetni személyesen vagy levél által Kolozsvárt külközéputca 398 szám alatt.
BARIS JÓZSEF, gépész.

5353. 1864. (16) (3-3)
Nemes Kolozs megye id. törvényszéke közhírré teszi, miszerint Kern Imre felperesnek a gróf Csáky György csödtömege alperes ellen o. é. 23,000 fnt tőke követelése és járuléka felbajtása végett végrehajtás ügyében 1864 november 3-kán 4592 sz. a. kelt végzéssel elrendelt árverésben foganatosítása az alperes csödtömege által előmozdított felfolyamodás következtében felfüggesztetik.
Kolozs megye törvényszékének Kolozsvárt, 1864. év december 13-án tartott üléséből.

A Hora-támadás története.
Írta id. gróf Teleki Domokos. Ára 1 fnt 80 kr. oszt. ért.

(20) (3-3)
Özv. Polcz Antalné
Legújabb izlés szerint készített férfi és női álorcás (MASZK) öltönyeit tisztelettel ajánlja a nagyméltóságú partiolóknak.
Raktára: Sétátér utca 21 számú házban a „Domino” ezim alatt.

NEM HIVATALOS.

Oszt. os. kir. legelőbb angolhon s amerikai szabad. ellátott ANATHEERIN SZÁJVIZ
POPP J. G. bécsi gyakorló fogorvostól, előbb Tuchlauben város rész 557 sz. jelenleg belváros Bogner-utca 2-dik sz. alatt a takaréki pénztárral szembe.
Ára üvegenként 1 fnt 40 kr.
os. kir. szabad. FOGPÉP. Ára 1 fnt
22 kr. FOGOLOM, udvas fogak ünbe-töltésére. Ára 2 fnt 10 kr.
NŐVENYI-FOGPOR 63 kr.
Hogy a fenn jelett Szájviz, hosszas évektől fogva, a fogak s más szájrészek legjelesebb fenntartó szerű emerteteit el, számos erre vonatkozólag közzé tett bizonyítványok által, a legmagasabb varamint s jeles hírű orvosi egyéniségek részéről tanusítva van.
Az Anatherin Szájviz, a legutóbbi világ-kiállításon mint kitűnő, a hamisítás ellen Angolhonban kir. szabadalommal biztosított, s Amerikában hasonló oltalom mellett szintén köztetszésben s kedveltségben részesítve, a birodalom első folyó lapjai által közzé tételve, annak további dicséretére úgy hiszszük nincs szükségünk.
BIZOMÁNYOSOK:
Kolozsvárt: WOLFF J. és KHUDY J. özvegyénél. Tordán: Wolf gyógyszer. Szebenben: Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabiok gyógyszer. Jekelius gyógyszer. G. Anton & C. Károlyi-Fehérvári: Sander gyógyszer. Segesvárt: Misselbacher & Deutsch, Demján D. Besztercén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Krömer Sámuel. Déván: Bücher A., Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Feibert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézd-Váradhelyt: Nagy Jakab. Bőszörményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyiregyháza: Bertalan gyógyszerész. Szinyér-Váralján: Gerber gyógyszer.
Kapható: Kolozsvárt WOLFF J. és KHUDY J. özvegye gyógyszerüzében.

Az Általános POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV
II-dik füzet
mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legújabb időig megjelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és utasító jegyzetekkel ellátva.
Írta Hilibi HALLER KÁROLY,
a kolozsvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és kereskedelmi jog, csödréndtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az igazságügyi elmél. államvizsgáló bizottságnak tagja.
Egy füzet ára 1 fnt 80 kr. oszt. értékben.
A Kosztolányi hölgyek.
Történelmi regény, két kötetben. Írta P. Szathmáry Károly.
Ára 2 forint o. ért.
„Elorzott végrendeletek”
Regény. Írta L. BODOR LASZLÓ. Ára 1 fnt 20 kr. oszt. ért.
Róma és a római birodalom története.
Lamé Fleury után magyaritá Szabó György, tanár. Két rész két kötetben 2 fnt.
Szünnapi kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.
Honunk ifjusága számára. Írta Ompolyi. Öt tájképpel.
Ára 60 kr o. é.
Az osztrák birodalom államtan kézikönyve.
Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statisztikai adatokkal. Főtanodák használatára röviden összeszedte Reisenhoffer Rudolf, cs. k. postaigazgatósági-fogalmazó. Ára 1 fnt oszt. ért.
Elv és előtétel.
Regény a magyar társadalomból. Írta Halmágyi Sándor.
Ára 1 fnt 80 kr.
„Osztrák postaügy” kézikönyve.
Írta Reisenhoffer Rudolf, cs. kir. postaigazgatósági fogalmazó. Ára e 20 ivre terjedő 8-adrét alaku kötetnek 2 fnt o. ért.
Józsika Miklós Emlékiratai. I. Kötet. Gyermekek. Ára 1 fnt.
Robinson Crusoe, élete és kalandjai. Angol után átdolgozva. A népszámára. Ára 50 kr. Diszkötés 1 fnt.
Ifj. Dumas Sándor. A Kameliás hölgy. (Gautier Margit). Regény 2 kötet. Ára 1 fnt.
Hugó Victor, Egy halálra ítéltnek utolsó napja. Francziából Zilahy Pál, 50 kr.
Kempelen Győző. Két úr. Regény. 4 kötet. 4 fnt.
Dr. Peregriny Elek. Általános neveléstan. Ára 2 fnt.
Jókai Mór. Milyenek a nők? Elbeszélések. 2 köt. 2 fnt.
Bartalus István. Két dudás egy csárdában. Regény a magyar zenész életből. 2 köt. Ára 1 fnt 50 kr.
50 nyitány,
Zongorára: a legelső zeneszerzők műveiből válogatva. Előfizetési ára a két kötetnek 6 fnt.
Képek a hazai történelemből. Ifjuság számára. Szerkeszté Tánzos János. Ára 50 kr. Diszkiadás, hat színezett képpel. 1 fnt 60 kr o. é.

Nővényi (12-24)
Matco-befűcskendés (Injeccion) és Matco-fokoskak (Capseln), pártisi gyógyszerész GRAMMALT és TÁRSATÓL, rue de la Feuillade, 7 sz.
B. 886. 12. 2. Uj gyógyszer, a permai Matco-fa leveleiből készítve, a magki-ümlés gyors és biztos gyógyítására, a belső részek megszorulására vagy meggyűl-
dása nélkül. Dr. Ricord s a pártisi orvosok nagyob része minden más gyógy-
szerről lemondtak e gyógyszer megjelenése óta. A befűcskendés a betegség kelet-
kezésekor alkalmazatik, a téhelyek pedig minden koros vagy avult esetekben hasz-
nálatnak, a melyek t. i. a copahit, cubebae és más érez alapon készült befűcskendé-
sek használatára nem alkarkak szólni.
Raktár van az osztrák birodalom minden nagyobb városai gyógyszerüzében.
Kolozsvárt: WOLFF J. gyógyszerüzében kapható.

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében Kolozsvárt, Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban k a p h a t ó:
Emléklapok Kolozsvár előkorából.
Vass József kegyesrendi közoktató, a magyar tud. akademia és erdélyi Muzem-egylet levelező tagjától.
Borítékba füve 40 kr.
Származtató philosophia tanfolyama.
Tanuló növendékeknek kézikönyvül, de egyszersmind tanultaknak is elmékedési tárgyul, azonban minden mivel magyar embernek is érthető olvasmányul.
Írta Mihályi Károly r. tanár a nagy-enyedi főtanodánál.
Első kötet. Az egész tanfolyam első és második könyve. Ára 1 fnt 40 kr.
Képek a természetből. A felderült növendékeknek Vagner Armin után felmutatja Kovács Antal. 10 könyvmatu képpel. Ára 1 fnt.

(283)
(22) (2-3)
Öväs!
Alólt jelent 1865-ik év január 14-ik napján Nagy-Szebenben n.-szebeni Her-gotta János részére egy 3000 fnt o. é. szóló váltót elfogadtam. Ezen váltót tölem erőszakkal elkartatott ki, minék megsemmisítése végett a kellő lépéseket az illető Törvényszék előtt megenni el nem mulat-tam, felhivok tehát mindenkit, miszerént jelen váltót különben önmagának tulajdo-nítandó károk terhe alatt megszerezni öva-kodjék.
Rugonfalva, 1865-ik január 17-én.
BARTHA GERGELY.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel-farkasutca 74 sz.)
Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

